SLOVENSKO-AMERIKANSKI
Koledar za l. 1900
je dobiti
po 25 centov komad.

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Štev. 4. New York, 13. januvarija 1900 Leto VIII.

Carnegieva dobra dela.

Kako jekleni trust v Oklahomi uničuje farmerje.

Oklahoma je bila pred desetimi leti paradiž za prve „bona fide" naseljence. Pred otvoritviju posestva, kterega je vlada kupila od Indijancev, so istega več mesecev oblegali novega domovja iskujoči farmerji. Takoj, ko se je umaknil vojaški kordon, planili so blastno čez meje, da bi zamogli še ob pravem času od zemljiške oblasti dobiti kolikor mogoče dober „claim". Seveda so kmalu spoznali, da so bila najboljša zemljišča že na skrivnem oddana. „Bona fide" naseljenci so se morali toraj z ostalim zadovoljiti, toda tudi ostalo je bilo še vedno vredno obdelovanja. Naseljniki so sekali les, gradili svoje hiše, delali plote okolu svojih farm in mislili, da je njihova bodočnost zagotovljena, akopram s težkim delom. Toda Bog in žični trust dobrodelnega gospoda Andrej Carnegija, sta hotela drugače. V izgled naj povemo le malo dogodbico, ktera pa je tipična za stotine, morda za tisoče.

Pred nekterimi dnevi sta se vrnila gospa Matilda Hague in njen korenjaški sin John A. Hague iz one obljubljene dežele nazaj v New York in pripovedovala svoje trpijenje pod blagrom Carnegijeve dobrodelnosti. „Minolo leto je bilo prav dobro", je rekel sin. „Letina je bila izborna in prav lahko bi bili shajali, da niso bili naši stroški večji, nego so iste zamogli pokriti dohodki od pridelka. Cene za naše pridelke so bile zelo nizke. Naša farma je bila z lesom zgrajena. Neko noč je našo ograjo požgal nepoznan hudodelec, morda prijatelj trusta. Že preje je imela bodeča žica visoko ceno. Zavitek je veljal $2.25. Od ustanovitve trusta so ceno zvišali na $5.75. — Državni in county uradniki so brezdvomno v službi trusta. Isti nastavijo farmerjem revolver na prsa in velevajo: „Ali plačate za ograje iz bodoče žice ali se pa proč poberite!" Carnegie Steel Co. nam zavija vratove. Morali smo našo farmo za slepo ceno prodati, ker nismo bili vstanu plačati žično ograjo. Mala svota, ktero smo dobili za naše težko pridelano posestvo, je vzelo potovanje. Ostalo nam je le še par dolarjev. Uradniki se polastujejo vseh pogodb za napravo žičnih ograj in ugonobe s tem na stotine farmerjev, kajti drugačnih ograj kakor od bodoče žice sploh ne trpe."

Sage „naredil" $1,000.000.

Pri prodaji svojih plinovih delnic monopolu Standart Oil Co. je Russel Sage, stari zviti skopuh, kakor je te dni sam pravil, „naredil" $1,000.000. Kupil je delnice, ko so bile po 36 in jih prodal po 140.

Požari se množijo.

Po letnem poročilu požarnega maršala je bilo l. 1899 1154 več požarov, nego poprejšne leto. Skupno število požarov je znašalo 5393. 29 požarov je vzbudilo sumnjo požiganja in vsled tega so sumljive osobe zaprli. Pet oseb so radi požiganja obsodili, dva slučaja pa sta še v obravnavi. V januvariju tega leta se je dosedaj pripetilo že 43 požarov več, nego v istem času prejšnega leta. Prvi teden je bilo 201 požarov, pri kterih je bilo osem ljudi usmrtenih.

Leta 1899 so imele zavarovalnice izplačati velikansko svoto in sicer 136 milijonov dolarjev škode po požarih, ali 17 milijonov več nego leta 1898. Zato so nektere zavarovalnice sklenole zavarovalnino zvišati.

Naseljenci dospeli v kajitah in v medkrovju.

Gospod Wm. C. Moore, uradnik newyorške naselbinske oblasti je izdelal statistični pregled v newyorško luko dospelih naseljencev leta 1899. Mi posnemamo le bolj važne črte in sicer:

Ime črte	Potniki v kajitah	medkr.	vo- ženj
Severo-nemški Lloyd	17.759	53.646	99
Hamburg-am. črta	14.108	38.059	82
White Star črta	12.741	25.208	57
Francoska črta	6.124	22.883	54
Cunard črta	19.045	20.853	62
Red Star črta	4.315	20.120	52
Holland-ameriška črta	4.010	17.219	51
American črta	13.378	11.341	46
Prince črta	.251	14.244	17

V New York je skupno dospelo 107.415 potnikov v kajitah; 303 762 pa v medkrovju; ali skupaj 411 177 parniki so skupaj napravili 826 voženj.

Mestnim delavcem zaslužek zvišali.

Služabniki javnih parkov v Boroughs Brooklyn in Queens so včerej zaslužek zvišali. Komisar Brower, kteri je na čelu temu odseku jim je naznanil: „Delavci poslujoči v teh oddelkih, kteri so dosedaj dobili po $1 50 do $1.75 na dan, dobé od 1. januvarija nadalje po $2 na dan". Ravno tako so 14 ženskam, ktere pospravljajo in snažijo pisarne in sobe javnih poslopij zvišali zaslužek po 50 centov na dan. Jednemu delavcu so celo zaslužek zvišali od $2 50 na $3 na dan.

Kaznovan bančni tat.

Lewis E. Goldsmith, bivši pomožni blagajnik Port Jervis National banke, kterej je ukral $101.000, je bil danes obsojen na 8 let ječe v Sing Sing. Goldsmith je bil smrtno bled, ko so mu naznanili obsodbo.

Razstrelba.

Plinova tovarna zletela v zrak.

V Hudson plinovi tovarni v Newarku se je pripetila dne 10. januvarija razstrelba, ktero so več milj daleč slišali. Poslopje se je razletelo na kosce in daleč na okrog so se zdrobila okna in hišno zidovje je razpokalo. Prebivalci vsega Newarka so bili v strahu in trepetu.

Uzrok razstrelbe še ni znan. Nihče ni bil v tovarni, ko se je pripetila razstrelba. 100 čevljev dolgo, 60 čevljev široko in ravno toliko visoko poslopje je imelo zidovje iz opeke, notri je bil gasometer, sesalke za pritisk in retorte. Vsako uro je paznik napravo ogledal.

Pri razstrelbi je padla južna stena v kanal in istega z opeko zasula. Streha je frčala po zraku in padla nekoliko proč od tovarne. Vsled razstrelbe prouzročeni zračni pritisk je bil tako hud, da je vrgel mimogredoče na cesto. Na Market cesti ni ostalo nobeno okno celo. Po hudem poku je švignil velikansk plamen iz razvalin. Gasilci so goreče razvaline kmalu pogasili, samo izpuhteči plin niso mogli pogasiti. Gorel je vso noč, ne da bi zamogli ognjegasci isto preprečiti.

Ker je veliki, na dvorišču stoječi gasometer ostal nepoškodovan, ni nastala tema v mestu. Škodo, ktero je prouzročila razstrelba, cenijo na $25.000.

Morilec bode moral na električni stol.

Warden Johnsen iz Sing Singa je bil v četrtek iz Albany obveščen, da je prizivno sodišče zavrglo priziv italijanskega morilca Antonio Serero iz New Yorka. Objednem je bilo naznanjeno, da bode dan izvržbe obsodbe kmalu naznanjen. Ko je bil Serero obvesten o odloku sodnije, se je kazal popolnoma mirnega. Večinoma leži na postelji in spi, ali po tobak puši. V Sing Singu se nahaja že dve leti v mrtvaškej celici.

Trolley voz povozil deklico.

Že zopet je nesrečna Trolley uničila cvetoče človeško bitje in nakopala srečni družini tugo in žalost. Pet let stara Minnie Ruppert, ktere stariši stanujejo št. 144 George St. v Brooklynu, je te dni hotela prekoračiti cesto na vogalu Knickebrocker Ave. in Jefferson St. V istem trenotku je pridrvil voz Trolley železnice in revico povozil. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je kmalu umrla v rokah zdravnikov, ko so hoteli izvršiti operacijo. Motormana voza so zaprli in postavili pod zatožbo uboja.

Kdor ima največ denarja, temu se uklanjajo služabniki naroda.

Gagejev odgovor kongresu.

Washington, 10. jan. Gage, tajnik zveznega zaklada je včeraj poslal poslanski zbornici odgovor na resolucijo, v kteri so zahtevali, naj navede uzroke, zakaj je dohodke notranjih davkov vložil pri National City banki v New Yorku.

Spis je zelo obsežen in potrjen od zveznega blagajničarja in druzih uradnikov zaklada, kteri vsi pravijo, da se je Gage povsem ravnal po postavi. Med drugimi slika Gage sedanji finančni položaj, vsled kterega je nastala potreba, dati bankam na razpolago zvezni denar. Vlada ni nikdar poprej dobivala obresti od denarja, kterega je vložila pri bankah. Tudi popreje se je že večkrat pripetilo, da so, ako so bili dohodki zaklada večji nego stroški, vložili denar v narodne banke, da se preprečijo finančne krize. In ravno sedaj so veliko več denarja sprejeli, nego izdali.

Ako si je izbral samo jedno banko pri kteri je vložil preostanek davkov, zgodilo se je le iz prikladnih uzrokov, nadaljuje Gage. National City banko si je izvolil zato, ker obstojite sploh samo dve banki, kteri zamoreti dati zadostno poroštva, da se pokrijejo dnevne vloge zaklada. Hanover National banka je ponudila za $11,910.500 bondov, National City banka pa za $14,000.000. Sprejeli so slednjo, ker je bila njena sigurnost največja.

Isti spis je Gage poslal tudi senatu.

Roparji dobili bogat plen.

V tovarni podružnice Prudential Insurance Co. v Long Island City je 11. jan. zvečer 20letni klerk Harry Athing iz Brooklyna ravno štel od agenta oddano denarno svoto skupno $806.37, kar je vstopil velik mož z rudečimi brkami, vprašal po superintendentu in kar naravnost korakal v njegovo zasebno pisarno. Ko se je klerk obrnil, molil mu je ptujec nasproti revolver in ga posvaril ne klicati na pomoč. V istem trenotku je vstopil drugi mož, korakal naravnost proti prostoru, kjer je sedel klerk, pobral denar in zginol. Ko se je Athing od svojega strahu zopet zavedel, sta bila roparja že davno zunaj. Policija sedaj išče roparja med poznanimi hudodelci.

Samomor pod lokomotivo.

Greenfield, Mass., 11. jan. Gospa Sylvain Lehman iz New Yorka, 30 let stara si je danes zjutraj segla po življenju, ko se je vrgla pred drvečo lokomotivo in bila na mestu usmrtena. Vse kaže nato, da se je ženi zblodila pamet, ko je storila nesrečen čin. Minolo noč je prišla sem in ostala v Elm House. Ob 1. uri po noči je trkala na vrata sosednjega gosta in zahtevala pisalnega papirja. Nekoliko ur pozneje je zahtevala žganje, toda se zadovolila s kavo, ko so jej povedali, da v hotelu ne prodajajo opojnih pijač. Ob 6. uri je šla na kolodvor Fitchburg železnice in se tam vrgla pred lokomotivo.

Zmirjanje velja denarje.

Philadelphia, 9. jan. Gospodična Laura Evans, prodajalka v departement bazarju je tožila Louiso Werne, alias Louiso Wright za $10.000 odškodnine radi hudega razžaljena v prodajalnici. Porotniki so jej prisodili celo $12.500. Zatožena ima $77.000 letnih dohodkov. Odkar se je pripetilo omenjeno razžaljenje, se je o gospej Werne še enkrat javno govorilo in sicer ko je vložila tožbo za ločitev ter trdila, da ima njen mož dve žene. Med pravdo je pisala sodniku, da jo njeni odvetniki nameravajo zastrupiti. Tudi v tej pravdi je sodišče odločilo proti blagi dami, ker ločitev ni dovolilo.

Zahtevajo osemurno delo.

Philadelphia, Pa., 10. jan. „Journeymen Steam & Hot Watter Fitters Association" je vse bose obvestila, da člani unije zahtevajo vpeljavo 8urnega delavnega dneva in 40 centov plače na uro. Delodajalcem so dali do 1. maja čas za premislek. Dosedaj je znašala plača teh delavcev po $2.75 na dan.

Zaprli štrajkarje.

Bloosberg, Pa., 10. jan. Brez vsake pravice so včeraj večer šerif in njegovi briči v premogarski vasi Arnot zaprli 75 mož, žene štrajkujočih premogarjev in člane njih družin. Ljudje so za sprejem dveh tja dospelih agitatorjev priredili marčanje in radi tega „strašnega" hudodelstva morali so v zapor. Zapor je prouzročil veliko razburjenost. Kakor pravijo se bodo najboljši odvetniki potegnili za štrajkarje. Sedem mesecev že traja štrajk in vkljub temu se delavci še ne mislijo podati.

Zahtevajo višjo plačo.

Pittsburg, Pa., 11. jan. Danes je pričelo štrajk 300 mož, kteri so delali v premogokopih Pennsylvania Salt Manufacturing Co. v Matroni. Delavci zahtevajo zvišanje plače od 10 do 20 odstotkov. Vsled tega štrajka družba ne bode imela potrebnega premoga.

Nesramni gospodje.

Shamokin, Pa., 11. jan. V tukajšnem premogokopu Philadelphia & Reading Coal & Iron Co. so danel 100 poljskih delavcev odslovili, ker jih včeraj ni bilo na delo. Ljudje so se po pravilih njihovega podpornega društva udeležili pogreba njihovega v pondeljek v premogokopu ponesrečenega tovariša. Ko so delavci prosili družbo za potrebni dopust jim je ista pod kaznijo odslovljenja prepovedala udeležiti se pogreba. Večina odpuščenih premogarjev je pri uniji „United Mine Workers".

Linčati so ga hoteli.

Cleveland, O., 10. jan. Voz električne železnice je danes na Broadwayu zadel farmerja imenom Edward Addisa, in ga 60 čevljev daleč vlekel in konečno hudo poškodoval. Velika množica ljudi se je zbrala in nameravala motormana in kondukterja linčati, ker bili so mnenja, da niso hoteli voz ustaviti, ko so Addisa videli na progi. Ko je množica motormana z voza potegnila je potegnol revolver in ljudi od sebe držal dokler ni prišla policija na mesto. Ta je zopet napravila mir in motormana rešila, da ga nič množica linčala.

Na vislicah pokorili.

Trije v Pennsylvaniji.

V Londonu obesili morilko otroka.

Montrose, Pa., 9. jan. Cornelij Shew in James J. Cagan, morilca bogatega farmerja Jackson Pepperja v Rush townshipu. Susquehanna conutyju sta bila danes obešena. Cagan se je osem dni pred svojim zaporom poročil s 15 let staro Emo Straitor, hčerjo spoštovanega farmerja iz Coventry. Morilca so posebej sodili. Izvršitev obsodbe so štirikrat odložili.

Pittsburg, Pa., 9. jan. Tukaj so danes obesili Ogra Viljem Wascota. Žalostna osoda mu ni nič kaj šla k srcu. Ko je pod vešali opravil molitev, zaklical je okolu stoječim: „Zdravi ostanile! Rad dam življenje za mojo ljubico. Ljubil sem jo." Njegovo hudodelstvo je bil umor zale Ogrske Ane Sestak, ker ga ni marala. Skušal je takrat tudi sam sebe ustreliti, toda se le neznatno ranil in zopet okreval. Ko je bil k smrti obsojen, je hotel skočiti raz most, kteri veže sodnijsko poslopje in jetnišnico, kar so mu pa zabranili.

London, 9. jan. Francoska vzgojiteljica Louisa Masset, ktera je je bila krivim spoznana umora svojega triletnega nezakonskega sinka Manfreda je zato danes zjutraj v Newgate pokorila smrt na vešalih. Pravijo, da je bil otrok ovira njenej nameravani možitvi. Obsojenka je bila na Franceskem vzgojena. Pred letom dni je bila z otrokom povabljena v hišo gospe Kadish, blizu Londona. Zelo je ljubila svojega otroka, toda še bolj Francoza, kteri jej je sledil na Angleško, in kteremu je zamolčala, da ima otroka. Gospa Kadish, njena sestra ji je svetovala, naj da dečka v francoski zavod. Drugi dan so našli otroka zadavljenega v poslopju železnične postaje. Obravnava je bila kratka. Morilka je dejanje vedno tajila.

Deweyeva nagrada.

Washington, 9. jan. Pred „Court of Claims" se je danes obravnavalo, glede nagrade plena, kterega je Dewey in njegovo moštvo zahtevalo v zneseku $382.000 za uničenje španskega brodovja pri Manili. Deweyev vdvetnik pravi, svota ni previsoka, ker so španske ladije imele večje število moštva in težje topove, nego amerikanske, kar pa pravdnik vlade oporeka.

Razmotrivanje o knjigi „Slovensko-amerikanski Koledar za l. 1900"

Piše Free Lance.

„Rokovnjači na zapadu" je povest, ktera predočuje čitalcu hajduštvo v zahodnih državah kakor se je še pred malo leti godilo.

Popolnoma to razbojništvo vdušiti pa se še dozdaj ni posrečilo, vsaj še večkrat čitamo sem ter tje o roparskih napadih na železnične vlake in banke in o streljanju, kjer svinčene kroglje tako gosto frkajo kakor bi jih bilo ducat za cent. Sin jednega James boyev je bil še le pred nekoliko meseci pred sodnijo radi napada, kterega je vodil na železnični vlak. Menda je bil radi pomanjkanja dokazov oproščen. Nadejati se moramo torej, da bode zbral nadepolni sin „vrednega" očeta kmalu svoj „gang", da tvrdka „James & Co. Road-Agents and General Money-Transfer-Business" ne propade minolosti.

Podobe v tej povesti nam kažejo prav jasno kako ameriški roparji pri enakih napadih postopajo. Kdor le hoče gledati in se groziti, bode takoj spoznal na prvi podobi, da sta dva roparja poštne potovalce postavila v jedno vrsto in jim zaukazala lepo in mirno roke kvišku dvigniti. Tudi dve „ladies" sti med potovalci, skoro jima lahko na obličjih vidiš, kako se treseti — njih strah bi ne mogel nič manjši biti, če bi celo videle miško proti njim leteti.

Ko sem drugo podobico v tej povesti gledal, sem se kar bal, da bi roparjeva puška ne poknila, vzlic temu, da bradač ospredji tako ponižno in mirno roke kvišku drži kakor bi bil v šoli in bi se mu nekam mudilo. Kako sta se ta dva moža „zglihala" — to ni moj „business", zato naj le rečem, da bi bilo le želeti, da se zločinske nakane roparjev v podobah ne posrečijo, ampak da že v tem trenotku dirja škadron vojaških jezdecev potovalcem v pomoč.

Podobe, nahajajoče se v cenih izdajah knjig te vrste opazovati z očesom umetniškega kritikovanja, pač ne gré, ker male tiskarne niso preskrbljene z vsemi tehničnimi in drugimi sredstvi, ktere zagotovljajo podobe v izvrstnej lepoti.

„Železniški čuvaj" v njegovih „troublih" bo zabaval prav dobro vse čitalce — to vem. Skopal pa se slednjič vendar iz vseh šmentanih situostij tako, da je bilo vse „all right". Pravijo, da še sedaj živi, pa ne vem povedati, ali je na gorenjski, dolenjski ali notranjski železnini nastavljen. Zredil pa baje še ni nič, to rad verjamem, otrok ima sedaj že sedem — to še rajši vrjamem, razveseljuje se trdega zdravja. Pustimo ga torej in poglejmo kaj dela:

„Squire Murphy." „Halloo Moik, how you make out, how is your old woman!" bi skoraj zaklical, ko se mi v povesti s tem naslovom predstavi prefrigani sin otoka svetnikov. (Pa čudnih svetnikov. Stavec.)

Murphy je prototip onih stotisoč Ircev, kteri se z petolizjem, potuho in zvijačo najprej, pozneje pa z brezobzirnostjo in brutalnostjo — to vse nadomestuje bolj ko treba inteligenco pri njih — povzdignejo v političnem hlevu na stolček, raz kterega se državljanska krava molze.

Kdor se hoče smejati in čuditi, naj čita to črtico iz amerikanskega življenja. Dala mu bode v obče prav dober pojm „how they make it."

Naj končam današnji pogovor o Koledarju „Glas Naroda". Ko bodem ostalo tvarino prečital, se bodem zopet oglasil na temu mestu. Ker je že to, kar sem danes o Koledarju omenil najmanj tri kvorterje vredno, zato se bojim, da bi bili pri mojemu drugemu koledarskemu razmotrivanju že vsi iztisi prodani. Never mind — popis bodem priobčil vse jedno, da bodo oni, kteri ga več ne dobé, imeli vsaj „žmaht" po dobri, fini reči.

SEVEDA...

misliš vsako pivo je dobro — Večinoma je tudi . . . .

TODA...

ako si kdaj pokusil

SUPERIOR STOCK

pivo, potem veš, da je boljše nego dobro. — Isto je NAJBOLJŠE . . . . . .

Bosch Brg. Co.
LAKE LINDEN, - - - MICH.

PRODAJA SE POVSODI V SODČEKIH IN STEKLENICAH.

Entered as second clas matter at the New York, N. Y. Post office October 2. 1893

„GLAS NARODA".

List slovenskih delavcev v Ameriki.
Izdajatelj in urednik: Published by
F. SAKSER.
109 Greenwich St. New York City.

Na leto velja list za Ameriko $3.—,
za pol leta $1.50,
Za Evropo za vse leto . . . gld. 7.—,
„ „ „ pol leta . . . . „ 3.50,
„ „ „ četrt leta . . . „ 1.75.
V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

„Glas Naroda" izhaja vsako sredo in soboto.

„GLAS NARODA"
(„Voice of the People")
Will be isued every Wednesday and Saturday.
Subscription yearly $3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača 30 centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite naslovom:

„Glas Naroda",
109 Greenwich St. New York City.

O vojnem položaju.

Dokaj kočljivi položaj, v kterega so Anglijo tirali vojni dogodki, sili na površje vprašanje: kake vojaške pomoči ima v obče še na razpolago, da zamore izvršiti nameravano podvrženje Boercev. Ako vpoštevamo redno angleško vojno, kakor je na papirju, znaša vsa armada, vpoštevši rezerve, okroglih 330.000 mož. Od teh jih je kakih 75.000 v Indiji, od kterih pa v tem kritičnem času ne morejo niti jednega moža pogrešati. Torej ostane na razpolago še približno 260.000 mož, vpoštevati moramo pa tudi, da je 40.000 mož redne armade raztresenih po raznih angleških naselbinah, in to je le mogoče nadomestiti z milico in prostovoljci, kteri so pa v obče le majhne veljave.

V tem trenotku imajo Angleži v južnej Afriki okroglih 80.000 mož, ti so v raznih oddelkih Bullerja, ob Tugela in Modderriverju, pod generalom French itd., v Durbanu, ob Kapu, pri zasedanju železnic, zajetih v Ladysmith, Kimberley in Mafeking, vjetih v Transvaalu, ali mrtvih in ranjenih. To število je preje prenizko, nego visoko cenjeno. Skupna redna rezerva, o kterej bi zamogla Anglija še razpolagati, bi torej bila 170.000 do 180.000 mož — na papirju. Toda že danes zamoremo vsled istin sklepati, ktere so se pokazale pri vzbruhnenju vojne da je od teh številk komaj dve tretjini prištevati kot resnični. Ako od teh odračunamo število vojakov, kteri morajo ostati doma, da istega ne pustè popolnoma brez varstva, — potem ne preostaje dosti, da bi angleškim generalom poslali na pomoč v južno Afriko.

Anglija bode torej prisiljena, ako se na bojišču kmalu na bolje ne obrne na njeno korist, hitro iskati pomoč pri prostovoljcih v domačej deželi in na naselbinah.

Mi ne dvomimo, da ne bi angleško zlato veliko število prostovoljcev privabilo, bodisi iz Anglije in iz druzih dežel. V tem je tudi iskati nado o vspehu Anglije, — seveda, ako se sčasom razmere tako ne razvijejo, da bi imela opraviti še z drugim sovražnikom. To pa je prilika, ktero ni v nemar puščati. Ako se ne posreči, kakor kaže, nezmožnim angleškim generalom z redno vojno priboriti par odločnih zmag, potem morajo čakati, dokler prostovoljcev ne izvežbajo — kar pa po navadi obilo časa zahteva — med tem se pa lahko pojavi kako posredujejo. In kaj temu sledi, danes še ne moremo reči.

Dosedaj je Rusija priliko izrabila in se približala Heratu, ako se ni tega popolnoma polastila. Mesto velja kot ključ k edinej cesti, ktera vodi iz Perzije skozi Afghanistan proti Indiji. Velike vojne oddelke odpošilja Rusija tja, tako se poroča. Skoraj posmehljiv je odgovor Rusije na interpelacijo kaj to pomeni, češ: poskusiti hočemo kako hitro bi zamogli prevažati vojne oddelke po na novo gradenej železnici. Toda kaj naj Anglija stori? Ona mora tako storiti kakor bi verjela resnico tega odgovora.

Kar se kolonij tiče, je le mogoče računati na Kanado in Avstralijo. Kanada bi zamogla odposlati par stotin divjih jezdecev; v ostalem bi pa morala svojo moč obdržati koncentrirano. Mi ne jemljemo za resno pretenje Ircev v Zjed. državah; toda utegnoli bi postati nadležni, ako bi zvedeli, da v Kanadi ni vojnih oddelkov.

Da se je Avstralija v obče izrekla za pomoč, je vzbudilo začudenje, akoravno so poznavalci razmer že takoj pri naznanenju poročanega „navdušenja" avstrališkega prebivalstva, to zelo dvomili. Sedaj pa dohajajo avstrališka časnikarska poročila, ktera poročila vse drugače naznanjajo.

„Sidney Bulletin" piše: Usiljeno, neprošeno odpošiljanje vojnih oddelkov iz Avstralije, da bi Angležem pomagali klati Boerce, je najbolj filistersko započetje, o kterem smo kedaj čuli. Avstrališko ljudstvo bi gotovo, ako bi njemu prepusteno bilo, odločno ugovarjalo proti temu, varovalo bi samo svoje kosti, ktere vedno napada nikdar siti lev. Avstralijo je k temu sramotnemu činu tirala tolpa državnikov, kteri vse poskušajo, samo da bi se pri več lordih in vojvodih onstran vode priliznili. Mala večina, s ktero je bil predlog sprejet Boerce pemagati moriti, predno ga je postavodajalna moč odobrila, dokazuje kaj bi se v ministerstvu dogodilo, ako bi volilci imeli čas v premislek in organiziranje."

Iz naših novih kolonij.

Kapitalistični uzroki.

Manila, 9. jan. General Bates se z velikim številom moštva premika na Imusu. General Wheaton je na treh krajih zadel ob Filipince in iste zapodil v beg. Poročnik Ward Cheney od 4. pešpolka je bil usmrten na prednji straži. Pri Novoleti je polkovnik Birkheimerjev oddelek osvojil trdnjave Filipincev. V jarkih za nasipi so našli šestdeset mrtvih.

Chicago, 9. jan. Potniki parnika, s kterim se je španski nadškof Chappelle vozil v Manilo, so baje zvedeli, da obstoji med Zjed. državami in papežem pogodba, po kteri bi kurija za plačilo $20,000.000 svoje zemljiško posestvo na Filipinah odstopila Zjed. državam. Da sklenejo omenjeno kupčijo so poslali nadškofa v Manilo.

Boji na južnem Luzonu.

Manila, 10. jan. Švadrona 11. konjiškega polka je osvojila Naig, kakih 17. milj od Cavite oddaljeno mesto. Zgube na amerikanski strani znašajo jednega mrtvega in dva ranjena. General Schwanova brigada je dospela v Muntiniupa po težavnem korakanju od San Pedro Macaate. Ko so se Amerikanci približali, umaknili so se vstaši iz mesta. Med tem časom so Macabebe vohuni in oddelek konjice razpršili 200 mož broječo četo Filipincev. V Benanu je bil sovražnik vtrjen: bataljon vojakov je sicer istega pregnal, toda ne brez precejšne zgube na amerikanski strani.

Konjica preganja Filipince.

Manila, 11. jan. Švadrona konjice je preganjala Filipince od Bilanga do Silanga po zelo težavnem potu. Moštvo in posebno konji so po gorskih potih veliko trpeli. Pri Carmoni so dohiteli zadnje čete vstašev in jih razpršili. Tako hitro so bežali, da so pometali proč puške in popustili top, v naglici tudi niso utegnili razdjati za seboj mostove. Ko bi bili slednje storili, bi Amerikancem ne bilo mogoče dalje prodirati. V Silangu je konjica razdjala orožnico in vplenila mnogo streljiva. Tudi bolnišnica vstašiv z 7700 pesos gotovine so vplenili Amerikanci. Bežeči Filipinci so vzeli seboj štiri vjete Amerikance.

Kuba ima 1,500.000 prebivalcev.

Santa Clara, Kuba, 11. jan. Ravno še pravočasno bodo predložili kongresu 30. nov. dokončano štetje na Kubi, da iz istega posnamejo podatke za bodoče oskrbništvo na otoku. Vkljub zadnji vstaji proti španskemu gospodarstvu, ktera je tirjala 350.000 človeških žrtev, znaša prebivalstvo na Kubi približno še vedno poldrugi milijon duš. Pri štetju so našli indijanske rodove, o kterih dosedaj ni nihče kaj čul kakor tudi ljudi, kteri še niso vedeli, da je Kuba prešla v amerikansko posest. Statistika štetja bode služila v podlago volitev prihodnjo pomlad.

Dopisi.

Gowanda, N. Y., 7. jan.

Slavno uredništvo „Gl. Naroda", prosim priobčite ta skromni moj dopis v predalih našega lista. Novic posebnih nimam od tukaj poročati; delo gré še precej dobro, delamo vsi kar nas je tukaj Slovencev, ali vendar ne svetujem rojakom semkaj hoditi, ker delo se težko dobi v usnjarskih tovarnah, ker spomladi ne delajo in ne potrebujejo toliko usnja kakor v jeseni.

Dalje naznanjam rojakom, da tudi jaz bi dal nekaj nagrade tistemu, kteri skuje besedo v slovenskem jeziku, da bode toliko pomenila kakor v angleškem jeziku beseda „business", ali povem Vam vsem skupaj v stari deželi in tukaj bivajočim Slovencem, da je ni pod vsemi evropskimi vladarji besede tolikega pomena kakor v angleščini „business". Gotovo je marsikomu znano, da nisem Bog vé koliko hlač raztrgal na šolskih klopeh, ali toliko vsejedno vem, da je ni v slovenskem, poljskem, ruskem, niti nemškem jeziku besede takega pomena, kakor v angleškem „business", zato se je rojakom zaman truditi s kovanjem te besede, ker to je toliko, rekel bi nemogoče.

K sklepu še opozorujem rojake naj bodo previdni ako potujejo v Ameriko ali obratno iz Amerike v staro domovino, da se vedno izvestno obrnejo le na Fr. Sakserja in bodo gotovo dobro postreženi, ker drugi agentje vse drugače postopajo, nego govore ali obljubujejo. Te dni sta sem prišla dva rojaka iz stare domovine s posredovanjem Mislerja v Bremenu, plačala sta za parobrodni listek 89 gld. avst. velj. za brzoparobrod, ali poslal ju je na Baltimore in sta bila 17 dni na vodi, pisal pa jima je v stari domovini, da bodeta v 11 dneh čez morje. Zatorej rojaki, ne pustite se skubiti in briti od židovskih agentov, ker vem, da ste najbolje postreženi pri gospodu Sakserju, in le vedno se držite gesla: „Svoji k svojim!"

Pozdrav vsem rojakom po širnej Ameriki, tebi „Glas Naroda" pa želim obilo naročnikov in plačnikov v novem letu. E. F. Germ.

St. Anthony, Minn., 6. jan.

Tukaj pri nas v Minnesoti je sedaj najboljša sezona za lovce; mraza ni, danes na treh Kraljev je celo tako gorko, da se lahko na prostem gibljemo brez površne suknje, snega nemamo nič, kar ni ravno redka izjema tukaj na severu. Ako ste g. urednik kaj lovca, Vas uljudno vabim na ta šport, napravimo tak lov na volkove, kakor ga je napravil Bryan z njegovimi 100 uradniki na panterje, izvestno se nam bi dobro obnesel, ker volkov je tukaj pri nas že več kakor zajcev, ter so postali tako domači, da brez bojazni stičejo okolu hiš. Lov bi se pa splačal tudi zato, ker je za volkovo glavo razpisano $5 nagrade, ako bi število teh malo zmanjšali. Dobro bi bilo tudi zato, ker so pred temi v nevarnosti ovce; po zimi pa s čudnim tulenjem spravijo človeka v strah, ako se zamudi v noči hodeč proti domu.

Vošim Vam gospod urednik, kakor vsem čitalcem v novem letu obilo sreče in zdravja. Š—.

Indianapolis, Ind., 6. jan.

Zares lepo se zavedamo in napredujemo Slovenci v vsakem oziru po vseh naselbinah širne Amerike. Od dne do dne se popenjamo čimdalje više do samostojnega, narodno-gospodarskega in političnega stališča. Le tukaj v Indianapolis, dasi nas je že precejšnje število in se še vedno prav marljivo naseljujejo, smo žalibog duševno in politično popolnoma zanemarjeni. Slovenci tukaj nimamo nič svojega, smo popolnoma zapuščeni, prezirani, zaničevani in nepoznani. Povsod kjer bivajo naši sobrati v tej slavni ljudovladi se drže gesla: „Svoji k svojim!" Le tukaj tega ne poznamo, kajti prevladala nas je tista večna slovanska napaka: zavist, nevošljivost, ki smo jo seboj čez morje prinesli in skrbno čuvali kakor bunčico očesa, da bi jo ne zgubili v mrzlih valovih razburkanega oceana. Brat ne privošči življenja rodnemu bratu, sestra ne sestri!

Tukajšnji naš rojak, opiraje se na naše rodoljubje, je otvoril trgovino z grocerijskim blagom. Ali namesto da bi se držali gesla: „Svoji k svojim!" in podpirali slovensko podjetje, nosimo raje svoje težko prislužene novce krivonoscem — in takim ljudem, ki se nam za hrbtom posmehujejo in z „Diego" pitajo. Dragi rojaki! po tej poti ne bodemo nikdar prišli do zaželjenega smotra svojega. Ampak le tedaj, ako se združimo po geslu: „Svoji k svojim!" in združeno delujemo za solidno samostalnost naroda svojega! J. F-č.

Weier City, Kans., 3. jan.

Rojakom naznanjam, da smo dne 31. decembra l. l. tukaj ustanovili avstrijsko slovensko podporno društvo, to je novo podružnico štev. 5. Vse se je vršilo v najlepšem redu, zato se pa tudi srčno zahvalim vsem višjim uradnikom centralnega društva iz Frontenac, Kans., kteri so nas z iskreno slovensko ljubeznijo pohodili in svoje delo tako lepo izvršili; lepa hvala tudi vsem bratom, kteri so nas ta dan obiskali.

Za podružnico v Weier City, Kans.,
John Globokar.

Vojna med Boerci in Anglijo.

Modder River, 8. jan. Britiške prednje straže streljajo na grmovje, za kterim se skrivajo boerske čete. Ker je zelo nevarno, se to delo zamore vršiti le pri ugodni priliki. Dosedaj se je vselej srečno izšlo. Tudi z razdjanjem farmerskih poslopij med sovražnima armadoma je Buller že pričel. Iz tacih priprav se da sklepati, da se bode armada eb Modderu kmalu pričela naprej pomikati.

London, 9. jan. Iz Ladysmitha od sobote niso sem dospela nikaka poročila. Mogoče je, da so od tačas Boerci že mesto osvojili. Tudi se tam Angleži ne morejo več dolgo braniti, ker že primanjkuje živeža in streljiva, zato jim je tudi 400 vjetih Boercev le v kvar. Niti pri Modder Riverju niti pri Colenso se ni zboljšal položaj za Angleže. Utrdbe Boercev pri Modder Riverju so vsak dan bolj nepremagljive. Buller še vedno ni prekoračil Tugela reke.

General French je od 1. do 4. januvarija zgubil 11 mrtvih in 44 ranjenih. 7. januvarija je njegova konjica ogledovala kraj ob iztočnem krilu Boercev in našla na cesti proti Achertung močan oddelek Boercev, kteri so hoteli doseči Norvals Point. Od Suffolk polka, kterega so Boerci 6. januvarija pri Colesburgu zajeli, so 4 častniki in 23 mož usmrtenih, 1 častnik in 21 mož ranjenih, 7 častnikov in 107 mož vjetih. Kakor „Manchester Guardian" pravi, je poraz Angležev pri Colesburgu prouzročilo strahopetnost Suffolk polka. Istega se je polastil velik strah, pokazal je sovražniku pete, in število zadej ostalih je padlo Boercem v pest.

Lorda Robertsa in Kitchenerja danes pričakujejo v Kapstadt. Boerci so baje sklenili Bloemfontein v Oranje državi izprazniti. Iz Frere Camp se poroča, da je tam vse mirno, kar uničuje upanje, da se bode general Buller naprej pomaknol. Iz podrobnosti o bitki 6. januvarija je razviden izboren vojni red Boercev, posebno glede porabe streljiva.

„Daily Mail" se iz Berolina brzojavlja, da je bilo onih 45.000 Lyddit nabojev, ktere je izdelal Krupp, navidezno za Angleže, v istini le za Boerce namenjenih. Dosedaj navajajo oficijelna poročila zgube Angležev izvzemši bitke pri Ladysmithu: 1027 mrtvih, 3675 ranjenih in 5511 pogrešanih.

Kapstadt, 10. jan. Vendar sta enkrat došla željno pričakovana, namreč vojni maršal Roberts in načelnik njegovega štaba lord Kitchener. Sprejeli so ju z vso le mogočo častjo. Vročekrovniki upajo, da se bode sedaj na mah vse drugače obrnilo. Bila sta kakih 14 dni na morju in imela med vožnjo dovolj časa izdelati skupni vojni načrt.

London, 11. jan. Kakor „Financial News" pravi, je general Methuen pozvan iz južne Afrike in general Warren izbran njegovim naslednikom. „Morning News" se je spravila celo nad general Bullerja, pravi, da njegovo zdravstveno stanje zahteva premembo zraka.

Vojni urad je dobil danes iz Frere v Natalu od general Bullerja sledeči brzojav: „Transvaalski brzojav navaja zgubo Boercev pri naskoku na Ladysmitv 6. januvarija, 4 mrtve in 15 ranjenih, dalje da je 6 baterij vkljub vstrajnega in hudega streljanja dohitel odločen poraz. Domačini trdijo, da je samo jedno poveljništvo imelo 150 mrtvih in mnogo ranjenih. Najhujše zgube so imeli baje Oranjevci, ktere so transvaalski Boerci potisnili na najnevarnejše kraje.

Tukaj je ljudstvo zelo vznemirjeno radi sir Charles Warena in njegove iz 10.000 mož obstoječe divizije, s ktero je pred večimi tedni pomnožil Bullerjevo armado. Deset dni ni bilo nič slišati o njem. Najbrže izvršuje važno gibanje proti zapadu in razna znamenja tudi kažejo na to, da je temu tako.

V Ladysmith je deset mož, med temi dva častnika, za legarjem umrlo. V Colenso pogrešajo od Bullerjevih ljudi pet vojakov in stotnika.

London, 12. jan. „Daily Mail", je zvedela, da so zgube v bitki pri Ladysmithu brzojavili v London. Angleži so navedli, da je bilo baje 14 usmrtenih in 34 ranjenih častnikov, kakor tudi 800 mož usmrtenih in ranjenih. Zgube Boercev z sigurnostjo cenijo na 2000 mož.

V vojaških klubih kroži vest, da se ob Tugeli bije nova bitka. Morda je ta vest v zvezi z namenom še jeden oddelek vojakov poslati v južno Afriko. Včerajšnja „Morning Post" pravi glede Bullerjeve spremembe zraka radi zdravja, da je general imel mrzlico, sedaj pa že zopet okreval.

Uradnik vojnega ministerstva zanikajo v Zjed. državah razširjeno vest, da je general Methuen odpoklican.

Kapstadt, 11. jan. Ravnokar iz Rensburga vračajoč mož pripoveduje, da je general French zasedel zelo močno pozicijo in obkoljuje Boerce od treh stranij. Ko bi imel na razpolago še 2000 zamogel bi nasprotnika popolnoma obkoljiti.

Evropejske in druge vesti.

Pariz, 9. jan. Tukaj se oficijelno naznanja, da so Menelik, kralj Abessinije, Muzaffer Eddin, šah Perzije in Karol, kralj Rumenije, napovedali priti kot gostje na svetovno razstavo.

Berlin, 10. jan. Kakor pravijo je nemški parnik „Herzog", kterega je v Delagoa zalivu zaplenila britiška vojna ladija, zopet oproščen. Obravnave radi „Bundesratha" z Anglijo so že tako daleč, da bode možno rešiti zadevo mirnim potom. Princ Heinrichova vojna ladija „Deutschland" je v Singapore dobila povelje takoj s polno hitrostjo odriniti proti Delagoa zalivu.

London, 10. jan. Nepovoljni dogodki v južni Afriki so omajali tudi močni temelj Salisburyjevega ministerstva. Ako bode parlament pri svojem zopetnem nastopu vstanu obnoviti zaupanje v vlado, in vzdržati svojo večino, je še zelo dvomljivo. Na vsak način bode moral jeden ali drugi gospod odstopiti, naj si že bode vojni tajnik lord Landsdowne ali glavni vojni maršal lord Wolseley. Posebno slednji se je zato zameril, ker ni hotel poslati Robertsa v južno Afriko, in ko se je to vendarle zgodilo, ga javno napadal. Ko bode notrajni boj v vojnemu uradu končan, nastale bodo zmešnjave in pričeli se bodo napadi na vlado, kakoršnih Salisbury še ni doživel.

Berolin, 10. jan. Ko so danes predložili proračun, je rekel finančni minister v zbornici pruskega deželnega zbora, da je isti najugodnejši, kteri mu je bil kdaj predložen. Preostanek za leto 1898—99 znaša 84,360.000 mark in tudi letos je pričakovati jednako ugoden vspeh. Novi proračuni niso vrejeni po železničnih dohodkih kakor poprej. Dalje je opozarjal minister na rezervni zaklad za časa potrebe in prav posebno poudarjal, da so v minolih desetih letih plačali 800,000.000 mark državnega dolga.

Del časnikov hudo kritikuje včerajšnji prestolni govor cesarja. „Tageblatt" pravi: „Cesarski poskusi sprave agrarcev niso ginoli. V splošnem pogreša časnikarstvo v prestolnem govoru to in ono, ali tudi kar naravnost izraža, da manjka istemu vsak globokeji pomen."

Stettin, 10. jan. V navzočnosti nemškega cesarja in mnogoštevilnih dostojanstvenikov so danes spustili v vodo novi orjaški parnik Hamburg-ameriške družbe. Slavnostni govor je imel državni tajnik pl. Bülow. Isti je bil samoumevno po mornaričnem kopitu, ter pel slavo nemškemu plovstvu in nemški pomorski trgovini. „In tako te krstim z imenom, ktero je nam vsem najdražje in najsvetejše — Deutschland". Krstim te „Deutchland". Pri teh besedah je razbil govornik ob ladiji steklenico nemškega šampanjca in sklenil svoj govor s trikratnim „živijo" na cesarja.

Parnik „Deutschland" je dobil svoje ime od prve prekoatlantiškega ladije Hamburg ameriške črte, kteri je l. 1848 kot jadernica z 220 potniki odrinil proti New Yorku. Novi parnik ima dvojni vijak, za 17.000 ton prostora, 23 vrst jamčene hitrosti in 686½ čevljev dolžine — ne dosti manjši nego „Oceanic", največja ladija sedajnosti. Novemu parniku bodo omislili krasno in elegantno notrajno opravo, posebno kar zadene salone za potnike v kajitah.

Bordeaux, 11. jan. V Billiers se je danes zjutraj v zasebni hiši pripetila razstrelba dinamita. Deset oseb je bilo usmrtenih.

Queenstown, 11. jan. Danes dopoludne je odpljul novi orjaški parnik „Oceanic" od White Star črte proti New Yorku. Na krovu je imel 1331 vreč s poštnimi pošiljatvami.

Krakovo, 11. jan. Dr. Frederik Kratter, kteri je minolega aprila pobegnil od tod v Zjed. države in potem dobil potni list za povrat v domovino, da bi pričal glede pojasnila v pravdi radi korupcije v Galiciji, se je danes nameraval z revolverjem ustreliti. Pri njem so našli pismeno priznanje njegovih sleparij.

Kretanje parnikov.

V New York dospeli:

„Trave" iz Bremena, 11. jan., z 399 potniki.
„Pennsylvania" iz Hamburga, 13. jan.
„Rotterdam" iz Rotterdama, 13. jan.

Dospeti imajo:

„Willehad" iz Bremena.
„Aragonia" iz Antwerpena.
„Augusta Victoria" iz Genue.
„St. Paul" iz Southamptona.
„L' Aquitaine", iz Havre.
„Etruria" iz Liverpoola.
„Friesland" iz Antwerpena.
„Amsterdam" iz Rotterdama.

Odpljuli:

„La Champagne", 11. jan. v Havre.
„Darmstadt", 11. jan. v Bremen.
„Belgravia", 13. jan. v Hamburg.
„Werkendam", 13. jan. Rotterdam.

Odpljuli bodo:

„Trave", 16. jan. v Bremen.
„St. Paul", 17. jan. v Southampton.
„Aragonia", 17. jan. v Antwerpen.
„L' Aquitaine", 18. jan. v Havre.
„Willehad", 18. jan. v Bremen.
„Pennsylvania", 20. jan. v Hamburg.
„Ems", 20. jan. v Genovo.
„Amsterdam" 10. jan. v Rotterdam.

Parniški listki so dobiti po izvirnih cenah pri FR. SAKSER & CO., 109 Greenwich St., New York.

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Jožef Agnič, Box 266, Ely, Minnesota.
Podpredsednik: Josip Pezdirc, 1024 South 13th St., Omaha, Neb.;
I. tajnik: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minnesota;
II. „ John Globokar, Box 302, Ely, Minnesota;
Blagajnik: Matija Agnič, Box 266, Ely, Minnesota.

PREGLEDOVALCI KNJIG:

John Habjan, Box 303, Ely, Minnesota;
John Preširn, Box 286, Ely, Minnesota;
John Lovšin, Box 291. Ely, Minnesota.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika Ivan Govžeta, Box 105, Ely, Minnesota.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Deweyovo darilo otrok.

Washington, 9. jan. Danes je izročil odbor admiralu Deweyu veliko srebrno kupico iz kovine samih 10 centov, ktere je prispevalo 70.000 Amerikancev, večinoma otrok. Slavnost se je vršila v navzočnosti raznih dostojanstvenikov vojne in mornarice, kakor tudi odličnih dam. Kupica je bila šest čevljev visoka, z amerikanskimi zastavami okrašena in zavzemala ves prostor vogalnega okna.

Senator Depew je imel govor pri izročitvi darila. Dewey se je zahvalil z srčnimi besedami. Rekel je, da je radi novega dokaza hvaležnosti njegovih rojakov zelo ginjen. Najbolj ga veseli ker so se prispevanja udeležili otroci v tako veliki množini. Hvaležnost malih ga zelo veseli. Pripovedoval je kako se na cestah drenjajo k njemu otroci in mu šepetajo svoje male poklone. K sklepu so pili kakor običajno na zdravje otrok in admirala.

Rusija kupuje baker.

Houghton, Mich., 21. jan. Calumet & Hecla rudnik pošilja ogromne množine bakra po kopnem čez San Francisco, Nagasaki in Port Arthur, Kitajsko na Rusko — vse je nujno naročilo. Mislijo, da bodo pošiljani baker rabili za vojaške namene.

Ceno sredstvo proti trusti.

Denver, Colo., 10. jan. Predsednik Arthur Hadley iz Yale je rekel včeraj večer v svojem govoru pred Candlelight klubom: „Ako kdo ustanovi trust proti javnemu blagostanju, ne povabite ga k pojedini, ne obiskujte njegove družine, prezirajte ga v druščini, z jedno besedo: obnašajte se proti njemu ob vsaki priliki tako, da bode čutil svoje izobčenje iz človeške družbe“.

Morda bode še tekla kri.

Lexington, Ky., 9. jan. Jutri odrine milica v Frankford, da varuje governerja Taylorja, ako bi Goebelovi pristaši poskusili slednjega z silo vmestiti. Del vojakov je poslalo orožje naprej in se v zasobnih oblekah odpeljalo v Frankford. Kakih 500 mož bode pripravljenih, da se postavi v bran Goebelitom, kteri se oborožujejo in od vseh strani hitijo skupaj.

Sum je zadostoval.

Columbia, S. C., 9. jan. Rufus Salter premožen zamorec, kteri je pri West Springs imel farmo, je bil na sumu požiganja. V nedeljo po noči so ga zbudili nepoznani možje in mu velevali priti iz hiše. Ko je stopil pred svoja vrata, so ga ustrelili. Zločinci so nato odišli in nihče jih ne pozna.

Morilka oproščena.

Chattanooga, Tenn., 10. jan. Pravda proti igralki Julia Morrison (James), ktera je ustrelila Frank Leidenheimerja, managerja, se je danes končala z oproščenjem, porotniki so jo spoznali nekrivim; to je prouzročilo burno odobravanje med poslušalci. Igralka je imela dolg govor pred sodnijo. Ta ženska je ustrelila Leidenheimerja dne 23. sept. na odru tukajšnjega gledališča. Oproščena igralka je po raznih mestih pripovedovala kolikim skušnjavam so razpostavljena mlada dekleta na gledališčih.

Potniški parnik ponesrečil.

St. Johns, N. F., 11. jan. Veliko ladijo, kakor menijo potniški parnik je pet milj od Peters Riverja vrgel vihar na obrežje. Ime ladije ni bilo moč izvedeti, ker je morje še preveč nemirno, da bi bilo možno priti bližje. Na krovu je bilo videti več osob. Nektere so popoludne valovi odplavili, ostali pa so se na krovu privezali.

16letni morilec krivim spoznan.

Anti[illegible]ny, Kans., 12. januvarja. 16letni farmerski sin John Nornstett je spoznan krivim umora prve vrste, tako se glasi rek porotnikov. Njegova lastna 10 let stara sestričina je bila žrtev mladega zločinca.

Meseca junija m. l. je Nora prišla k temu dečku na polje, ko je oral in se ni več povrnola. Dva dni kasneje so jo našli nezavestno in hudo poškodovano v starem vodnjaku; umrla je nekaj ur potem ko so jo našli ter se ni več zavedla. Dečka so zaprli in je pri zaslišanju priznal, da je z deklico sramotno postopal, potem jo pa vrgel v vodnjak.

Umor in samoumor matere.

McPharson, Kans., 10. jan. Gospa Josipina Christie je danes svojima obema ne še šest let starima otrokoma prerezala vratove, potem pa sama sebi, preje pa je hišo, v kterej je bivala zažgala. Otroka sta bila takoj mrtva, žena je pa kmalu umrla. V ponedeljek so zaprli Joe Christie, moža in očeta zaradi pijančevanja in ker ni zamogel plačati denarne globe, je moral v ječo. Žena si je to tako hudo k srcu vzela, da je zblaznela in v blaznosti izvršila grozni čin.

Ljudje in živina zmrznili.

El Paso, Tex., 11. jan. Iz White Oaks, New Mexico v Sacramento gorah, 150 milj od El Paso se poroča, da je včeraj one kraje obiskal hud snežni vihar. Zmrznila sta dva človeka in tisoče živine.

Brazilijanci požigajo denar.

Rio Janeiro, 9. jan. Severino Vieira, kteri se poganja za službo governerja je odstopil svoj urad kot poljedelski minister in minister prava Exitacio Possoa bode začasno opravljal tudi njegov posel. Finančni minister je ukazal vsak teden 2 milijona Milreis sežgati, dokler bode dosežena svota 50 milijonov milreis. To pa zato ker je preveč papirnatega denarja in ta zelo majhne veljave.

Trinajst šolskih otrok zmrznilo.

Dunaj, 10. jan. V Münichschlag, v vasi z 400 prebivalci, nedaleč od Neuhausa na Češkem je trinajst otrok zmrznilo v snegu, ko so šli v šolo in jih zalotil snežni vihar.

Vlaka skočila iz tira.

Bruselj, 11. jan. Vlak vozeč iz St. Petersburga v Ostende, je danes zjutraj na postaji ne daleč od Bruselja skočil iz tira. Več osob je bilo poškodovanih.

Rim, 11. jan. Vlak vozeč med Brindisi-Calais je danes zjutraj trčil pri Corneto (Cerneto Tarquinia, ne daleč od Civita Vecchja) z brzovlakom vozečim med Rimom in Civita Vecchia. Med poškodovanimi je tudi neka ameriška dama in njena služkinja, vsled obče zmešnjave se še ne vé za njeno ime.

Drobnosti.

Umrl je dne 7. jan. t. l. v Scottdale, Pa., naš rojak Anton Jerin po dvatedenski bolezni. Pokojnik je bil v 51. letu svoje starosti, ter zapušča vdovo in štiri nedorasle otročiče, dva pa že delata v jami, sin in hči sta pa že poročena. K poslednjemu počitku ga je spremilo obilo ljudi raznih narodnosti. Slovenci smo se vsi udeležili sprevoda. Naj v miru počiva!

* * *

Zver v človeški podobi je oni gostilničar in posestnik Ravnik, o kterem smo že poročali, da ga je ljubljansko porotno sodišče obsodilo na smrt na vešalih, ker je svojega lastnega prijatelja Žvana zavel v samoto, ga umoril in — oropal. Mož je nasilne nravi, je brutalno postopal sè svojo ženo, je živel nemoralno — v pregrešnih razmerah z drugimi ženskami — je iz gole dobičkarije, da bi mogel ugajati svojim strastim, brez usmiljenja umoril svojega lastnega prijatelja in slednjič je na razpravi, ko je videl da je partija zanj zgubljena in da bo moralo biti zadoščeno za grozen zločin, ki ga je storil, ko je videl, da je ž njim vse pri kraju, da je on zgubljen za življenje in življenje zanj, priznal, kakor „Sl. Nar.“ piše, da je zagrešil tudi umorstvo na ljubljanskem trgovcu Stedryju, ktero umorstvo je svojedobno vzbujalo veliko senzacijo baš zato, ker niso mogli priti pravemu zločincu na sled in je trpelo več osob, ker je nanje padel sum.

* * *

Ubogo ljudstvo! S Pivke poročajo, da je vreme zadnjih dnij napravilo ogromne škode na sadnem drevju. Snega in ledu se je toliko nakopičilo na vejah drevja, da ga iste niso mogle nositi in so se kar lomile. Drevje je potrto in uničeno za leta. Škoda je ogromna, ki jo bo ljudstvo občutilo tem bolj, ker sta mu seno in sadje — zlasti češplje — glavna vira dohodkov. Zato pomenja vreme zadnjih dnij pravo katastrofo za ubogo ljudstvo. Kakor izgled naj navedemo, da cenijo že škodo, ki je zadela le vas Kilovče samo, na 10 tisoč gold. Ubogo ljudstvo!

* * *

Varujte se agentov za izseljevanje! „Triester Tagblatt“ svari pred agenti za izseljevanje: Silvijem Nodari v Vidmu in Karolom Pireli v Trstu, ulica dell' Arsenale št. 2. Poslednji si je od dalmatinskih izseljencev, namenjenih v Ameriko, izplačati predplačila za vožnjo po morju in po kopnem, a med potjo so njegovi agenti pod raznimi pretvezami zahtevali še znova veče zneske, a v Ameriki jim dotični družabnik Pirellijev ni hotel poskrbeti vožnih listkov ter so jih amerikanske oblasti, ko so bili brez vseh sredstev, morale izročiti avstrijskemu konzulatu.

* * *

Koroške novice. Na južnem kolodvoru v Beljaku so našli dne 6. dec. ustreljenega Jož. Hell-a iz Trga. Zraven njega so našli nov samokres. Ne vé se, ali se je Hell umoril sam, ali ga je kdo napadel.

Dne 3. dec. je v Beljaku 20letni krojač P. Sturm skočil z dravskega mosta v Dravo. Hotel se je sam usmrtiti. A voda se mu je zdela bržkone premrzla. Splaval je na breg ter se je sam rešil.

V Volšbergu se je obesil nek huzar. Zakaj, ni znano..

V Beljaku se je obesil 42-letni hlapec J. Melher zaradi „nesrečne ljubezni“.

* * *

Raznotere vesti. Na sveti večer o polunoči je ustrelil nekdo v Pazinu pred cerkvijo v načelnika občinske straže Jos. Mariniča, in sicer z revolverjem v levo lice, da mu je obtičala kroglja v vratu. Mariniča so prepeljali v tržaško bolnišnico, napadalca pa v zapor. — Železniški delavec Ivan Gruden v Nabrežini je šel po cesti ob burji, katera ga je vrgla ob tla ter mu zlomila ključnico. Tesarja Naccarija je vrgla burja iz ladijšča Sv. Marka v Trstu v morje. — V Trstu se je hotela zastrupiti 63letna šivilja Collesa radi žalostnih gmotnih razmer; izpila je nekaj fenilne kisline, ali so jo vendar rešili.

Lokalna železnica Trst-Poreč. — Politični obhod in razlastitveno postopanje glede spremenjene proge od km. 4.3 do 4.8 imenovane železnice se je vršila dne 5. jan. 1900 Komisija se je sešla ob 10. in pol predpoludne v Sv. Soboti ter je o tej priliki vsaki udeleženec smel prigovarjati načrtu proge, oziroma razlastitvi.

* * *

Vedeževalka vzrok samomora. Mladi mornar Žiga Čizin na Reki je dvomil na zvestobi svoje izvoljenke. Da se prepriča, kako je prav za prav z njenim srčecem, se je podal k neki vedeževalki, ki mu je prerokovala iz kart, da njegova draga kmalu poroči — drugega. Ves razburjen je šel k njej, beseda je dala besedo, ločila sta se z sovraštvom v srcih. Tretji dan so našli mornarja — obešenega.

* * *

Nesreče na železnici so sedaj še vedno na dnevnem redu. Dne 28. dec. zjutraj je trčil koroški osebni vlak na postaji Sv. Mihael na Štajerskem v drugi vlak, ki je stal na progi. Več vozov je razbitih, stroj potniškega vlaka je poškodovan. Hvala Bogu, da je ranjen samoten potnik, in še ta neznatno.

* * *

Štrajk v kazuilnici v Kopru. V jutro dne 27. dec. kaznjenci v Koperski kazuilnici niso hoteli delati, ker so bili nezadovoljni s hrano, katero so jim dali za minole praznike. Pod prejšnjim ravnateljem je baje bila boljša. O kakih izgredih ni bilo čuti dosedaj, vendar se je iz tržaške garnizije stotnija vojakov odpeljala v Koper. Tudi sodna komisija z državnim pravdnikom na čelu se je podala tjekaj.

* * *

Roparski napad. 21. dec. večer je prišel v neko gostilnico v Bači pri Tolminu mlad mož, ki je hotel tamkaj prenočiti. Odkazali so mu sobo v prvem nadstropju. A kmalu se je vrnil v kuhinjo, češ da ga v sobi zebe. Krčmarica je baš štela denar. Naenkrat je neznanec skočil proti ženski ter jo na več mestih ranil z nožem. Žena je klicala na pomoč. Prihitela je dekla; tudi njo je ranil z nožem. Potem je pograbil denar — kakih 30 gld. — ter zbežal. 27. dec. ga je orožništvo aretiralo ter spoznalo v njem Petra Carlija z Ponikev. Obe ženski sta v smrtni nevarnosti.

* * *

Spomenik cesarici Elizabeti v Budimpešti. Dne 19. dec. je v prostorih ministra-predsednika zboroval odbor za postavljenje spomenika blagopokojni cesarici Elizabeti, o čemer se je konstatiralo, da je v ta namen nabranih že 727.000 gold. Sedaj razpišejo natečaj za načrt spomenika.

* * *

Zakaj Madjari trebajo Slovanov? Na to vprašanje je odgovoril te dni na nekem shodu v Požuna madjarski politik in državnik Desider Szilagyi. Glavni nalog — je menil — Madjarov je, da z vsemi močmi delajo za gospodarsko ojačenje dežele. Bogastvo je v političnem življenju moč. Njegovo mnenje je, da je baš iz jezikovno mešanih krajev največ pričakovati v tem pogledu. Temperament madjarskega plemena se nagiblje v ekstreme. To pleme ne pozna mere, toliko v navdušenju, kolikor v žalovanju. Mirno, trezno pomišljevanje in žilava vztrajnost sti pa odlični lastnosti Nemcev in Slovanov. Zato mora mešanje plemen na Ogerskem že po naravi donašati dobrega sadu. Le oni umé ustvarjati resnično velike stvari, v kterem je hladno računajoče razmišljevanje združeno z strastnim navdušenjem. Spoštovani predsednik zborniceogerske meni torej, da Slovane na Ogerskem je Bog postavil na svet v ta namen, da dajejo svojo kri za regulacijo madjarskega temperamenta, oziroma za zabelo ogrske krvi.

* * *

Poljub po telefonu. Parižani se smejejo nesreči, ki se je pripetila nekemu visokemu dostojanstveniku ki je imel navado, da je za telefonično zvezo prosil tako-le: Gospica, če me zvežete kmalu z številko to in to, Vam dam poljubček. Nekatere telefonistke so se smejale tej galantnosti, pri eni pa je obsedel. Tožila ga je zaradi razžaljenja časti in nedavno je bil obsojen v — dva meseca ječe.

* * *

Svoboda tiska na Ruskem. S prvim januvarjem 1900 (starega koledarja) stopi na Ruskem v veljavo novi zakon o tisku. Z istim je zagotovljena svoboda tiska. Rusko novinstvo piše navdušeno o ministru ki je napravil načrt tega zakona ter pregovoril carja, da odobri istega.

* * *

Pomiloščenja v Srbiji. O priliki „slave“ v hiši Obrenovičev na dan sv. Nikolaja je kralj Aleksander pomilostil 232 kaznjencev; med njimi je 36-im spremenil težko ječo v okovih v navadno ječo, ostalim je odpustil zadnji del kazn. Le radikalcev izza pravde o „atentatu“ ni obsinila kraljeva milost.

Listnica uredništva.

Rojakom odpošljemo sedaj za $20.38 100 kron avstr. veljave, pridejati je še 20 centov za poštnino ker mora biti denarna pošiljatev registrirana.

KJE JE?

MIHAEL BUTALA, pred 6 leti je bival na Calumetu, Mich., in potem odšel v Ely, Minn., sedaj ne vem kje je sè ženo in deco. Njegov brat bi rad zvedel za njega ter prosi rojake in čitalce tega lista ako kdo vé za njegov naslov, da ga blagovoli naznaniti: John H. Butala, 157 Old Tam, Calumet, Mich.

Kje je?

JOHN ZUPAN, doma iz Šent Jerneja na Dolenjskem; pred enim letom je bil v Jolietu, Ill. Njegov naslov bi rad zvedel njegov sin: Josip Zupan, P. O. Bessemer, Pa., Laurence Co.

Palace Meat Market,

Jos. Asselin, Prop.,
337 Fifth St., Calumet, Mich.

Za praznike imamo lepo zalogo **finega prekajenega mesa, kokoši, zajcev in mladih prašičkov.**

Naša posebnost so

☞ **kranjske klobase.** ☜

Posebno pozornost bodem dajal Slovencem!

Naznanilo.

Rojakom naznanjam, da sem začasno preselil svojo trgovino s knjigami iz Clevelanda, O., v **Pittsburg, Pa.**, ter se priporočam za nadaljna naročila knjig, kterih imam vsakovrstnih pripovednih in krasno vezanih molitvenikov. Denar naj se mi blagovoli poslati objednem z naročilom. Cenik pošljem na zahtevanje poštnine prosto.

Ako me hoče kdo osobno obiskati naj se oglasi 5102 Buttler Street, Pittsburg, Pa.

MATH. POGORELC,
St. Marys Church 57 St.,
Pittsburg, Pa.

Na prodaj

iz proste roke posestvo in hiša pri metliškem mostu na Hrvatskem pri veliki cesti, ki vodi iz Metlike v Karlovec in na Ozel, nahaja se ravno na vogalu, kjer se cesta loči na Karlovec in Ozel. Hiša je pripravna za vsako trgovino, je dvonadstropna, poleg nje lep vrt in se na njem lahko pridela vso zelenjavo, ktera se doma rabi skozi vse leto; dalje je pri hiši velik hlev za 20 konj prostora, velika zidanica in veliko dvorišče, to vse je obzidano s kamenjem; okolu posestva so dve velike njive. To posestvo zato prodam, ker ne mislim iti več v stari kraj in imam tukaj vso družino. Cena in pogoji se zvedo pri Markotu Sodja, Crested Butte, Colo., ali pri Anton Sodia, selo Pravotina štev. 49, pošta Ribnik, Hrvatsko, Austria.

Slovencem in **Hrvatom** naznanjam, da sem odprl

Miners Exchange Saloon,

700 E. Cooper Av., Aspen, Colo.

V njem točim izvrstno pivo Denver Milwaukee, od te pivarne sem tudi agent, dalje vsakovrstne žgane pijače, fine smodke, dobiti so dobra jedila in prenočišče.

V obilen obisk se priporočam

(1. jl.) **MAT. MAUTZ, lastnik.**

Denarje najceneje in najhitreje pošiljaš v staro domovino, ako se obrneš na Fr. Sakser, 109 Greenwich St., New York, za 100 kron je treba poslati $20.38 in za pošto 20 centov, ali za 100 gold. $40.75 in pošto 20 centov.

(20. f.)

Naznanilo.

Slovencem v Chicagi, Ill., naznanjamo, da se je tukaj ustanovilo novo društvo z imenom sv. Jurja štev. 960 (Catholic Order of Foresters). To je najcenejša Jednota v Zjed. državah. Pri tej se plačuje po starosti, od $1000 plača prva vrsta 48 ct. na mesec, poslednja pa 88 c.

lani se sprejemajo od 18. do 45. leta, vsak Slovenec lahko pristopi ako je zdrav in podučen v katoliški veri. Glede usmrtnine se lahko zavaruje od $500 do $3000. Za bolniško podporo se plača $1 na 3 mesece, podpora pa je najmanjša $5, največja pa $7 na teden, in na društvene stroške obišče bolnika zdravnik vsak teden enkrat. Do koncem tega leta se sprejemajo člani proti polovični vstopnini. Ako želi kdo natančneje pojasnilo, naj se oglasi pri predsedniku: Ant. Gregoriz, 764 Allport St., Chicago, Ill., ali pri tajniku: John Stephanich, 655 Throop St., Chicago, Ill.

Slovenci in Hrvatje v Chicagi

pripravite se na

Maskeradni ples

kterega priredi

Slov. podporno društvo „SLOVENIJA“
št. 44 Česko Slov. brat. podp. Jed.

v soboto dne 27. januvarija 1900

V NARODNI DVORANI

na vogalu Centre Ave. in 18. ulice.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstopnina za osobo 25 ct.

☞ 10 najlepših in karakterističnih mask bode dobilo darila vredna $75, temu sledi tudi nekoliko skupnih daril.

Udeležnikom se ponuja živahna zabava in vabi k obilni udeležbi

ODBOR.

Francoska parobrodna družba

Compagnie Générale Transatlantique.

Direktna črta do HAVRE - PARIS ŠVICO - INNSBRUK (Avstria).

☞ Parniki odpljujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10 uri dopoludne.

Parniki odpljujejo iz pristanišča štv. 42 North River, ob Morton Street:

La Gascogne	18. jan.	1900.
La Bretagne	25. „	1900.
La Normandie	1. febr.	1900.
L' Aquitaine	8. „	1900.
La Gascogne	15. „	1900.
La Touraine	22. „	1900.
La Normandie	1. marca	1900.
La Bretagne	8. „	1900.
L' Aquitaine	15. „	1900.
La Champagne	22. „	1900.
La Touraine	29. „	1900.
La Gascogne	5. april	1900.
L' Aquitaine	12. „	1900.
La Champagne	19. „	1900.
La Bretagne	26. „	1900

Prvi razred kajite do Havre veljajo $60 in višje

Glavna agencija za Zjed. države in Canado: 32 BROADWAY, NEW YORK.

Podpisani priporočam vsem Slovencem in Hrvatom v Dollar Bay, Mich., in okolici svoj lepo na novo urejeni

SALOON,

kterega odprem dne 1. januarja 1899. Vedno bodem točil razno IZVRSTNO PIVO; fino DOMA NAPRAVLJENO VINO: dober WHISKEY in druge LIKERE, ter prodajal dobre SMODKE.

Z spoštovanjem

John Barich,
DOLAR BAY, MICH.

Podpisani se priporočam vsem Slovencem in Hrvatom v Omahi in okolici, da obiščejo prvi slovenski

SALOON,

1024 South 13. St., Omaha, Neb.

Vedno sem pripravljen vsakomu dobro postreči z dobro pijačo, finim whiskeyem in izvrstnimi smodkami. Tudi imam lepo urejene prenočišča; ako kdo sem pride in ne vê kam, naj se le pri meni oglasi, in zadovoljen bode z vsem. Moj saloon je le tri bloke od postaje (dipe).

JOSEPH PEZDIRTZ,
1024 South 13. St., Omaha, Neb.

Listek.

Nepremagljivi grad v pečinah.

Pripovedka iz kranjske zgodovine. — Poslovenil Free-Lance.

(Konec.)

Ta dogodek je viteza Ravbarja neizrečeno osupnil. Tudi se je začelo govoriti, da so ljudje Luegerja v raznih krajih dežele videli. Kako bi to mogoče bilo, vsaj je grad tako tesno oblegan, da bi ga komaj miš zamogla ostaviti? To pa ne more biti resnično! Vedno več svedokov se je oglaševalo, rekoč, da so tu in tam srečali roparskega viteza. Ako je to res, potem morajo v predjamski grad podzemeljska pota voditi. Komu so ta pota znana?! Čim dalje je Ravbar oblegal grad, tem bolj je bil prepričan, da v njega vodijo skrivna pota. Nastopila je zima, v hudemu mrazu so Ravbarjevi vojaki veliko trpeli in ni bilo čuda, da so med njimi nastale raznovrstne bolezni.

Ravbar je radi tega hotel obleganje gradu opustiti, pa cesar mu je zapovedal, da se ga mora na vsak način polastiti. Tako je bil Ravbar primoran ga še dalje oblegati, akoravno je že obupal, da se mu bode grad kedaj podal.

Lueger je z svojimi sovražniki še vedno kako burko pogodil. Povabil je stotnika Ravbarja večkrat, da naj ga obišče, obljubivši mu slobodni uhod in odhod. „Pridi gori k meni, dragi prijatelj, da se malo ogreješ, in da popijeva kapljico dobrega vinca“ — tako se je Lueger iz visočine norčeval. Ravber je taka povabila odklonil, to se ob sebi razume.

O Božiču je gostoljubni predjamski grajščak po vrvici spustil doli tolsto gosko svojemu „prijatelju“, proseč ga, naj mu še dalje ostane „privržen“, ako more vzdržati. To ne bode njemu (Luegerju) in posadki na nikaki način škodovalo.

Teden za tednom je prešel, pa oblegovalci niso mogli nič doseči.

Ravbar je slednjič cesarju poročil, da je oblegovanje brezvspešno, in da na ta način ni mogoče priti Luegerju do živega. Cesar Frederik III. pa ni hotel tega verovati, na nobeden način ni mogel zmago Luegerju prepustiti. Ukazal je torej Ravberju še dalje predjamski grad oblegovati in vsa sredstva vporabljevati, da Lueger zasluženi kazni ne odide.

Prišla je Velika noč in Lueger se je zopet oglasil. Prosil je Ravbarja, naj zagotovi varnost služabnika, kterega hoče o važnih poročilih k njemu (Ravbarju) poslati. Stotnik je v to dovolil. Kmalu je prišel telesni služabnik Luegerjev v Ravbarjev tabor. Prinesel je seboj jerbašček najlepših rudečih jagod, rekoč: „Te jagode mi je velel moj gospodar Vam stotnik izročiti, da se malo okrepčate“. To je bilo o času, v kojem to sadje v deželi še davno ni cvetelo, tem manj pa dozorelo. Lueger je mogel toraj jagode iz toplega, bolj južno ležečega kraja dobiti.

Ravbar je svoje začudenje o Luegerjevem darilu kolikor bilo mogoče zakril, ogledal pa si je bolj natančneje poslanca iz grada. Naenkrat ga prešine misel in po njej je začel takoj ravnati. Zatajivši v sebi vso bridkost, je prav prijazno ogovarjal Luegerjevega služabnika, da! povabil ga je k obedu, ter ga je na najboljši način pogostil. Pri tej priliki ga je prav polagoma o raznih grajskih zadevah izpraševal. Ko je Ravbar opazil, da ima z jako „navihanim“ človekom opraviti, mu je odkril naravnost kaj od njega zahteva. Obetal mu je cesarsko priznanje in veliko nagrado, ako pomaga v to, da oblegovalci grajščaka bodisi živega ali mrtvega v roke dobé.

S prva se je grajski sluga odločno branil kaj tacega storiti. Polagoma pa je zaužito vino in obljubljeno plačilo, vendar le na njega vplivati pričelo. Tomaž, tako se je Luegerjev služabnik imenoval, je slednjič stotniku izdal, da se njegov gospodar vsaki večer v kraj gradu podaja, kteri je bolj slabotno vtrjen, nego drugi kraji grajskega poslopja. Ko bi se na to mesto topovi uravnali, bi pač nekoliko strelov tanko steno dotične sobe razbilo. Ravbarja je to naznanilo tako razveselilo, da je izdajalcu takoj veliko svoto denarja podaril, češ, s tem si ga bo popolnoma na svojo stran pridobil. Stotnik je dosegel, kar je nameraval. Tomaž je obljubil, da hoče v enemu prihodnjih večerov, ko se bode njegov gospodar v slabotno vtrjeni kraj v gradu podal, na vidljivi kraj postaviti gorečo svečo, v znamenje sprožiti topove. Koj po vrnitvi v grad pa je Tomaž obljubil, hoče beli robec tja obesiti, kamor naj se topovi namerijo.

Tako se je zgodilo. Izdajalec se je vrnil v grad in kmalo so cesarski videli dogovorjeno znamenje (beli robec) v visočini frfrati. Na ta kraj so topničarji natanko vse topove namerili. V cesarskem taboru so nepotrpežljivo vsako noč pričakovali, kedaj se bode lučica v skalnatih stenah zasvetila. Ni dolgo trajalo, ko se je to zgodilo. Mahoma so zagromeli skupno štirje topovi in z strašnim ropotanjem se je vsula stena, kamor so težke kroglje udarile. Ker se je to po noči zgodilo, se ni moglo takoj razsoditi kak učinek je strel imel. Velik ropot, padajočega razrušenega skalovja pa je dokazoval, da je bil grad zelo poškodovan.

Presenečena in prestrašena posadka je letela tje, kjer se je grad razvalil. Ta trenotek je izdajalec uporabil cesarskim vojakom uhod v grad pokazati. Luegerjevi pajdaši, dvanajstorica mož, so se hrabro vedli, ter se v krvavem boji obupno borili. Slednjič pa jih je vendar le preveliko število cesarskih premagalo. Kar jih je še živih ostalo, so jih vojaki v jetništvo odpeljali.

V razvalinah podrtega dela gradu so našli z razbito črepinjo Erazem Luegerja. Premagovalci, opazivši da je mrtev, se niso dalje ž njim vkvarjali. Oblegovalcem je Tomaž pokazal vse čudovite uredbe predjamskega gradu, po vseh sobah in raznih mostovžih jih je vodil in pokazal jim je tudi, kje se je začenjala naravna podzemeljska pot, vodeča več ur daleč v vipavsko dolino. Po tej poti je posadka gradu ves živež in druge potrebe dobivala.

Cesarski vojaki so grad kolikor mogoče razvalili, poprej pa so ga poplenili do čistega. S tem je končal obstanek naravne trdnjave, ktera še v srednoveških bojevnih časih ni imela enakosti.

Tako je končal Erazem Lueger l. 1484. Ko sta nekoliko let po tej zgodbi tudi njegova brata Andreja in Nikola, pristaša ogrskega kralja Matija, brez potomcev umrla, je izmrzlo pleme vitezov Luegerjev. Telesni sluga Tomaž, izdajalec Luegerjev ni dolgo sad svojega izdajalstva užival. Kmalu po razvalu gradu ga je neki prijatelj in vojni pajdaš Luegerjev zavratno v srce zabodel.

Smešnice.

Prijetno začudenje. Oče: „Korliček, zakaj si pa danes tako poreden?“ — Korliček: „Juhej, mislim, da me bode pričel trebuh boleti in mi ne bode potreba jutri v šolo iti!“

Motena zabava. Gospod: „No Urban, kako ste se včeraj kaj zabavali na žegnanju?“ — Urban: „Nič. Ravno smo se nameravali prav dobro pretepati in prišel je orožnik ter zahteval, da se gostilna zapre.

Zamuda. Uradnik: „Vi zahtevate plačo kot priča? Ali ste kaj zamudili?“ — Priča: (pri sodniji znan žepni tat): „Gotovo; danes je vendar semenj in v tem času bi že zamogel marsikako listnico ukrasti!“

V zadregi. (Divji lovec gredoč proti domu sreča gojzdarja in hoče ustreljenega zajca skriti pod suknjo.) Gojzdar: „He Tine, odkod pa prideš s puško na rami?“ — Tine: „Oh, gospod gojzdar, tako slabo se mi godi, da sem si hotel po življenju seči, toda strel je namesto mene zajca zadel:“

FRANC ČUDEN,
trgovina z urami, srebrnino in zlatenino
LJUBLJANA Glavni trg (naspr. rotovža) LJUBLJANA

Priporočam rojakom svojo povsodi znano, bogato zalogo vsakovrstnih švicarskih stenskih in žepnih ur, verižic, uhanov in drugih zlatih in srebrnih predmetov po najnižjih cenah.

Ceniki pošiljajo se zastonj poštnine prosto.

KNAUTH, NACHOD & KUEHNE
No. 11 William Street.

Prodaja in pošilja na vse dele sveta denarne nakaznice, menjice, in dolžna pisma.

Izposluje in izterjuje zapuščine in dolgove.

Kareš in Stocki
Bremen Bahnhofgasse štv. 29 Bremen.

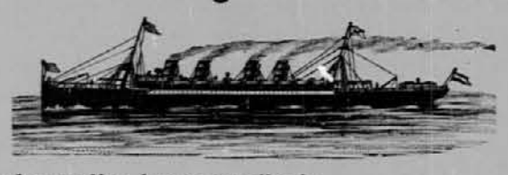

jedina slovanska tvrdka, ktera potnike iz

Bremena v Ameriko

samo z brzimi in poštnimi parniki po zmernih cenah odpremljuje.

Vožnja čez morje traja samo 5 do 6 dnij.

Oglasila in vprašanja odgovarjajo se v vseh jezikih takoj, točno in vestno.

KAREŠ in STOCKI,
BREMEN, BAHNHOFGASSE 29.

JACOB STONICH
89 E. Madison St., Chicago, Ill.

Slika predstavlja uro za dame z dvojnim pokrovom (Boss Case) in so najboljši pokrovi sè zlatom pretegnjeni (Goldfield) in jamčim zanje 20 let; kolesovje je Elgin ali Waltham ter velja samo

$15.

Dame, ktere želé uro kupiti se jim sedaj ponuja lepa priložnost, Ta cena je le za nekaj časa.

Na zahtevanje pošljem cenike poštnine prosto. Dobra postrežba in jamstvo za blago, je moje geslo.

Za obilo naročb se priporočam z vsem spoštovanjem

Jacob Stonich,
89 East Madison Street, Chicago, Ill.

JOHN VENZEL
izdelovalec
KRANJSKIH IN NEMŠKIH HARMONIK

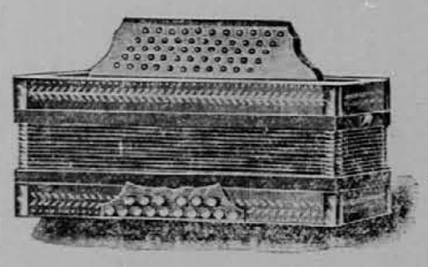

se priporoča rojakom za izdelovanje in popravo. Cene so primerno nizke, delo dobro in trpežno. Najnižja cena trovrstnih harmonik je $18 do $35 in naprej. Izvršujem tudi na 6 in 8 glasov. Razpošiljam jih s pravico, da si jih lahko vsak ogleda na Express Office. Glede natančnejih pojasnil se je pismeno obrniti na:

John Venzel,
30 King St., Cleveland, Ohio.

Vina na prodaj.

Dobra rudeča in črna vina po 40 do 55 centov galona s posodo vred. Dobra bela vina po 55 do 65 centov galona s posodo vred.

Z naročilom naj vsakdo pošlje tudi novce ali Money Order.

NIK. RADOVICH,
702 Vermont Street.,
San Francisco, Cal.

Na prodaj iz proste roke

POSESTVO in HIŠA štev. 34 v Cerkljah, okraja Krško na Dolenjskem, poleg hiše je vrt z lepim sadnim drevjem. Posestvo je pri velikej cesti in pri tem tri velike njive tudi v lepem kraju. To posestvo za to prodam, ker ne nameravam iti več v stari kraj in imam vso družino tukaj. Cena in pogoji se zvedó pri: John Stanko, 1706 St. Clair St., Cleveland, O. (1. ap.)

Mestna hranilnica ljubljanska
obrestuje tudi nadalje hranilne vloge
po 4%
brez odbitja novega rentnega davka.

Denar — tudi amerikanski — se jej lahko pošilja naravnost ali pa s posredovanjem „Glas Naroda“.

Naročajte se na
KOLEDAR „Glas Naroda“
ZA LETO 1900.
Cena 25 centov.

JOHN GOLOB,
izdelovalec
umetnih orgelj

se priporoča za izdelovanje in popravo KRANJSKIH HARMONIK. Cena najcenjšim 3 glasnim od $25 naprej in treba dati $5 „are“. Boljše vrste od $45 do $100. Pri naročilih od $50 do $100 je treba dati polovico na račun. Glasovi so iz jekla, trpežni za vse življenje. Delo garantirano in prva poprava brezplačno.

JOHN GOLOB,
203 Bridge Street, JOLIET, Illinois.

Spričevala:

Silvester Strametz, ravnatelj mestne godbe (Citizen Consolidated Band) potrjujem, da harmonike izdelane po John Golobu imajo čiste, pravilne glasove in se zamorejo uporabiti pri vsakej godbi na žice, trobente ali piščali.

Podpisani priporoča vsem Slovencem svoj krasno vrejeni

Hotel Florence
177 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

Vedno bodem točil razno izvrstno sveže pivo, posebnost pravo importirano plzensko pivo, fina vina; izvrstne smodke in okusna jedila bodem dajal vsem gostom proti zmerni ceni; na razpolaganje je lepo

kegljišce.

Posebno se priporočam rojakom za razne svečanosti, veselice, poroke itd., ker storil bodem kar je v moji moči.

Slovenci obiščete me obilokrat!

Svoji k svojim!

Sè spoštovanjem
Frank Gole,
hotelir 177 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

HRVATSKE DOMOVINE SIN
glasoviti in proslavljeni zdravnik
Dr. G. IVAN POHEK
sedaj nastanjeni zdravnik na
So. East corner 10. Walnut Str.,
KANSAS CITY, MO.

kateri je predsednik velikega nemškega vseučilišča ter predsednik zdravniškega društva in jeden najpriljubljenejši zdravnik zaradi svojih zmožnosti pri tamošnjem ljudstvu,

priporoča se slovenskemu občinstvu
za zdravljenje vsakovrstnih notranjih kakor tudi vnanjih boleznij.

Dr. G. IVAN POHEK,

Glasoviti in proslavljeni zdravnik, ki se je izučil in prejel diplomo na slovečih zdravniških vseučiliščih v Beču, Monakovem, New Yorku, Philadelfiji itd. itd. je bil rojen v Samoboru na Hrvatskem, ima 25 letno zdravniško skušnjo, zdravi najtežje in najopasnejše človeške bolezni. Prišel je mlad v to deželo, z žulji in bogatim znanjem in skušnjami postal je predsednik dveh večjih medicinskih zavodov in dobil je glas svetovnega zdravnika. Radi tega naj se vsakdo, ki boleha vsled onemoglosti, ali na prsih, ušesih, očeh, ali srcu, želodcu, vodenici, mrzlici, glavobolu, naduhi, kataru, pljučnici, oslabelosti, vsakovrstnih ženskih bolezih itd. — naj obišče ali se pismeno v materinem jeziku obrne na svojega rojaka Dra. Gjura Ivana Poheka. On je na

stotine in stotine

nevarno bolnih oseb ozdravil, posebno pa mu je ljubo pomagati svojemu rojaku in bratu, po krvi in rodu.

Dr. G. Ivan Poheku, Kansas City, Mo.

Štovani gospod!

Naznanjam Vam, da sem Vaša zdravila porabil, in sem hvala Bogu sedaj popolnoma zdrav ter se nemorem boljega počutiti. Zahvaljujem se Vam, da ste mi tako dobra zdravila poslali. Druzega Vam nemorem pisati, nego da se Vam srčno zahvalim in ostanem Vaš dobro znani prijatelj in rojak.

Karol Blažina,
Canion Ferry, Mont.

Dr. G. IVAN POHEK

se je pokazal izredno nadarjenega pri zdravljenju žensk in otrok: v tem je nedosegljiv.

VSI ONI,

kateri nemorejo osebno k njemu priti, naj opišejo natanko svojo bolezen, kako stara je bolezen, in on odpošlje takoj zdravilo in navod, kako se zdraviti. V slučaju, da vidi, da je bolezen neozdravljiva, on to pove dotični osebi, ker neče da bi kdo trošil po nepotrebnem svoj krvavo zasluženi denar.

NASVETE DAJE ZASTONJ.

Vsa pisma naslovite na:

Dr. G. IVAN POHEK,
So. East 10. Walnut Str.,
KANSAS CITY, MISSOURI.